

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

 В. С. Пономаренко

"11/01" червень 2016 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування

треть (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
здобувач ступеня доктора філософії (PhD)

спеціальність: 242 "Туризм"

(шифр та назва)

Харків, 2016

Фахове вступне випробування – іспит зі спеціальності 242 "Туризм" включає теоретичну частину (три питання) в межах галузевих стандартів вищої освіти України з підготовки магістрів та спеціалістів у галузі знань 1401 "Сфера обслуговування".

Завдання цього фахового випробування складено з метою виявлення компетентностей (знань, вмінь, навичок) (табл. 1), якими володіє кандидат на вступ до аспірантури для підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 242 "Туризм".

Таблиця 1

Основні компетентності, якими повинен володіти магістр (спеціаліст) за спеціальністю 242 "Туризм"

Компетентності
<i>Загальні:</i>
<ul style="list-style-type: none"> - набуття самостійного критичного стилю мислення, формування власної світоглядної позиції з сучасних парадигм розвитку економічної науки, проведення міждисциплінарних досліджень; - здатність самостійно розробляти та реалізовувати план проведення наукових досліджень на методичному рівні; - розуміння вимог щодо професійної етики; здатність використовувати основні педагогічні прийоми і методи під час роботи із аудиторією; вміння розробляти навчально-методичний комплекс дисциплін професійного спрямування; - здатність до спілкування і ефективної взаємодії іноземною мовою з широкою науковою спільнотою в галузі наукової та професійної діяльності; - досвід дослідження багатомірних економічних процесів, визначення закономірностей в великих обсягах первинних даних; вміння використовувати системно-динамічне моделювання у моніторингу економічних систем для підвищення рівня ефективності їх діяльності.
<i>Спеціальні (професійні, фахові):</i>
<ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення із існуючими концепціями та теоріями функціонування сучасних економічних систем, вивчення історичних передумов розвитку головних наукових парадигм; - вивчення теоретичних засад та набуття практичних навичок дослідження світового туристичного ринку, ідентифікації та прогнозування тенденцій формування міжнародних туристичних потоків;

- здатність використовувати методи і прийоми організації крос-культурних комунікацій у глобальному діловому середовищі, планувати діяльність туристичного підприємства на засадах етичності та соціальної відповідальності;

- використання комплексу маркетингу та комунікаційних технологій з метою аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища функціонування суб'єктів туристичного ринку, розробки та впровадження довгострокової стратегії діяльності туристичного підприємства та забезпечення його поточних операцій, побудови інформаційно-комунікаційної мережі між представниками органів влади, ділових кіл та суспільних організацій;

- засвоєння теоретичних основ економічної безпеки держави на різних рівнях управління, розуміння особливостей функціонування організаційно-економічного механізму підвищення конкурентоспроможності галузей національної економіки, що відносяться до сфери послуг;

- знання законодавчого базису регулювання туристичної діяльності на внутрішньому ринку та у галузі міжнародних відносин; розуміння завдань і пріоритетів, що постають перед державою у сфері захисту національних інтересів

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ З ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Екзаменаційний білет з фахового випробування включає три теоретичні питання однакового рівня складності з таких комплексних тем:

- 1- Міжнародне співробітництво України у галузі туризму;
- 2- Державне управління туристичною діяльністю;
- 3- Регулювання туристичної діяльності на рівні регіонів;
- 4- Правові засади підприємництва у галузі туризму;
- 5- Ліцензування, стандартизація та сертифікація туристичних послуг;
- 6- Технології створення та реалізації туристичного продукту на внутрішньому ринку України;
- 7- Зовнішньоторгівельні операції у галузі туризму;
- 8- Географія туризму України;
- 9- Географія туризму зарубіжних країн за макрорегіонами світу;
- 10- Інноваційні технології та автоматизація туристичної діяльності;
- 11- Економічна ефективність операцій у галузі туризму.

Рекомендований розподіл балів відповідно до структури білету з фахового випробування наведено у табл. 2.

Таблиця 2

Рекомендований розподіл балів відповідно до структури білету з
фахового випробування

Оцінюване завдання	Кількість контрольних завдань	Кількість балів за одне завдання	Розподіл балів в одному білеті
I. Теоретичні питання	3	30	90
II. Грамотність та охайність оформлення відповідей	оцінюється робота у цілому	10	10
МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ			100

За відповіді на теоретичні питання абітурієнт отримує найвищий бал, якщо розкрито не лише суто теоретичні аспекти (тобто демонструється здатність до вивчення та переказу матеріалу), а й запропоновані нові підходи до вирішення проблеми, висвітлені дискусійні моменти тощо.

Завдання має на меті оцінити вміння аналізувати економічну інформацію, оцінювати показники рекреаційної діяльності. Найвищий бал передбачає

грунтовний аналіз ситуації, наявність у висновках додаткових посилань (за допомогою порівнянь та співставлень, обізнаності із загальним станом справ досліджуваної області). Абітурієнт повинен показати рівень ерудованості, здатність синтезувати отримані знання з суміжних дисциплін. Висновки повинні бути чіткими та містити конкретні рекомендації. Кожне теоретичне питання оцінюється окремо, максимальна оцінка за кожне – 30 балів.

Додаткові 10 балів абітурієнт отримує у разі, якщо робота оформлена охайно, зберігається науковий стиль викладення тексту, немає орфографічних, граматичних та стилістичних помилок або вони незначні.

ЗМІСТ ФАХОВИХ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ **(перелік теоретичних питань)**

1. Мета класифікації видів туризму та туристичних ресурсів, огляд існуючих класифікацій.
2. Основні, супутні та додаткові послуги у галузі туризму.
3. Класифікація туристичних потоків та методики їх аналізу.
4. Етапи розвитку світової туристичної галузі.
5. Історія туристичної діяльності в Україні.
6. Система органів державної влади, що регулюють туристичну діяльність в Україні.
7. Регулювання туристичної діяльності в Україні на рівні органів місцевого самоврядування.
8. Проблемні аспекти ліцензування туристичної діяльності.
9. Сертифікація та стандартизація у галузі туризму.
10. Основні положення Закону України "Про туризм".
11. Особливості страхової діяльності у галузі туризму.
12. Огляд міжнародних договорів України у галузі туризму.
13. Складові туристичної політики держави.
14. Туристична політика країн Європейського Союзу.
15. Діяльність міжнародних організацій у сфері туризму.
16. Діяльність національних організацій у сфері туризму.
17. Заходи із забезпечення безпеки перебування туристів.
18. Роль Всесвітньої організації охорони здоров'я у регулюванні міжнародних туристичних потоків.
19. Сутність та зміст державних програм розвитку туризму. Вимоги до структури програми.
20. Сутність та зміст регіональних програм розвитку туризму. Вимоги до структури програми.
21. Проблеми державного фінансування галузі туризму в Україні.
22. Перспективи державно-приватного партнерства у галузі туризму.
23. Визначення рекреаційного потенціалу. Методики оцінки рекреаційного потенціалу країни.
24. Огляд туристичних ресурсів країн Азії. Прогноз розвитку рекреаційного потенціалу даного регіону.
25. Огляд туристичних ресурсів країн Африки. Прогноз розвитку рекреаційного потенціалу даного регіону.
26. Огляд туристичних ресурсів країн Європи. Прогноз розвитку рекреаційного потенціалу даного регіону.

27. Огляд туристичних ресурсів країн Північної та Центральної Америки. Прогноз розвитку рекреаційного потенціалу даного регіону.

28. Огляд туристичних ресурсів країн Південної Америки. Прогноз розвитку рекреаційного потенціалу даного регіону.

29. Огляд туристичних ресурсів Австралії та Океанії. Прогноз розвитку рекреаційного потенціалу даного регіону.

30. Види виставок. Особливості організації туристичних виставок.

31. Проблемні аспекти створення кадастру рекреаційних ресурсів.

32. Головні підходи до районування країн світу з метою обліку туристичних ресурсів та планування подорожей.

33. Головні підходи до районування регіонів України з метою обліку туристичних ресурсів та планування подорожей.

34. Поняття рекреаційного навантаження та способи його розрахунку.

35. Процедура реєстрації суб'єктів туристичної діяльності.

36. Процедура реєстрації закладів розміщування.

37. Особливості зовнішньоекономічної діяльності підприємств туристичної галузі.

38. Основні візові режими та види віз.

39. Особливості візового режиму у країнах Шенгенської угоди.

40. Види дипломатичних установ. Діяльність дипломатичних установ у сфері туризму.

41. Особливості оподаткування підприємств туристичної галузі.

42. Сутність та структура міжгалузевих зв'язків підприємств галузі туризму.

43. Система сателітних рахунків. Переваги та недоліки впровадження даної системи у галузі туризму в Україні.

44. Методи організації статистичних спостережень у сфері туризму.

45. Методи оцінки впливу сезонності. Способи зменшення негативного впливу чинника сезонності на діяльність туристичних підприємств.

46. Роль галузі туризму у формуванні ВВП країни.

47. Відображення операцій сфери туризму у платіжному балансі.

48. Основні фінансові показники оцінки діяльності туристичного підприємства (за видами підприємств).

49. Основні показники, що розраховуються у відповідності до міжнародних стандартів фінансової звітності (EBITDA, OIBDA, PBITDA і похідні від них). Переваги і недоліки використання даних показників.

50. Проблеми обліку витрат індивідуальних туристів.

51. Методики сегментування споживачів туристичних послуг.

52. Проблеми забезпечення сектору соціального туризму в Україні.

53. Переваги та недоліки державної та приватної власності на рекреаційні ресурси.
54. Особливості ціноутворення у галузі туризму.
55. Види квот (у організації діяльності закладів розміщування, пасажирських перевезеннях).
56. Види інновацій. Інноваційна діяльність у галузі туризму. Законодавство України у сфері інноваційної діяльності.
57. Використання геоінформаційних технологій у туристичній діяльності.
58. Принципи роботи систем бронювання туристичних послуг.
59. Проблемні аспекти віртуалізації туристичних послуг.
60. Класифікація засобів автоматизації роботи туристичного підприємства.
61. Класифікація та приклади використання соціальних мереж у туристичній діяльності.
62. Цикл зрілості технологій Гартнера.
63. Основні види та принципи дії навігаційних систем. Засади технології Dead Reckoning.
64. Методи оцінки ефективності засобів інтернет-комунікацій у реалізації туристичних послуг.
65. Вимоги щодо змісту офіційних сайтів туристичних ресурсів країни та регіону.
66. Перспективи онлайн-реалізації туристичних послуг в Україні. Завдання державного регулювання електронної торгівлі.
67. Поняття туристичної інфраструктури та її складові.
68. Вимоги щодо організації мережі екскурсійних маршрутів.
69. Вимоги щодо організації в'їзного туризму (на мікро- та макрорівнях).
70. Вимоги щодо організації подорожей за кордон (на мікро- та макрорівнях).
71. Вимоги щодо організації внутрішнього туризму (на мікро- та макрорівнях).
72. Основні показники соціально-економічного стану регіону, що впливають на туристичний попит.
73. Регулювання міжнародних фінансових операцій у галузі туризму.
74. Вплив транснаціональних корпорацій на розвиток міжнародного туризму.
75. Основні положення проектного менеджменту. Заходи із забезпечення проектно-орієнтованої діяльності на підприємствах та в установах галузі туризму.
76. Особливості працевлаштування у галузі туризму. Вимоги до персоналу туристичних підприємств.
77. Перспективи розвитку освітнього туризму в Україні.
78. Перспективи розвитку екологічного туризму в Україні.

79. Перспективи розвитку медичного та лікувально-оздоровчого туризму в Україні.
80. Перспективи розвитку спортивного туризму в Україні.
81. Перспективи розвитку екскурсійного та пізнавального туризму в Україні.
82. Перспективи розвитку рекреаційного туризму в Україні.
83. Географічна структура туристичного споживання України.
84. Активізація туристичної діяльності за допомогою створення спеціальних економічних зон.
85. Договірна діяльність у галузі туризму. Види договорів.
86. Процедура пропуску через державний кордон України фізичних осіб. Правовий статус іноземців та осіб без громадянства в Україні. Зв'язок між державною політикою у сфері міграції та обсягами туристичних потоків.
87. Форми здійснення іноземних інвестицій. Регулювання інвестиційної діяльності у галузі туризму.
88. Стандартна структура та зміст бізнес-плану, інвестиційного плану, техніко-економічного обґрунтування.
89. Структура національного туристичного ринку України за видами та країною походження підприємств.
90. Вплив міжнародних рейтингів на імідж України як туристичного напрямку (на прикладі індексів Всесвітнього економічного форуму та ін.).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

(з видань, наявних у бібліотеці ХНЕУ ім. С. Кузнеця)

1. Агафонова Л. Г. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: ціноутворення, конкуренція, державне регулювання [Текст] : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / Київ. ун-т туризму, економіки і права. – К. : Знання України, 2002. – 351 с.
2. Александрова А. Ю. Международный туризм [Текст] : учеб. для вузов. – М. : Аспект Пресс, 2004. – 464 с.
3. Бабарицька В. К. Менеджмент туризму. Туроперейтинг [Текст] : Понятійно-термінологічні основи. Сервісне забезпечення турпродукту: навч. посіб. – К. : Альтерпрес, 2004. – 286 с.
4. Бережна Н. І. Національна економіка : навч. посіб. / Н. І. Бережна, М. С. Бріль, Л. В. Єфремова, О. М. Кліменко Х. : ХНЕУ, 2010. – 199 с.
5. Беседовський О. М. Сучасні методи та моделі обробки даних в інформаційних системах / О. М. Беседовський, І. О. Золотарьова, С. П. Євсєєв та ін. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2013. – 539 с.
6. Биржаков М. Б. Введение в туризм [Текст] / Карел. ин-т туризма, Ленингр. обл. ун-т им. А.С. Пушкина. – 9-изд., перераб. и доп. – СПб. : Невский Фонд; Герда, 2009. – 576 с.
7. Білецький І. П. Філософія науки / І. П. Білецький, О. М. Кузь, В. Ф. Чешко. – ХНЕУ, 2005.
8. Бриггс С. Маркетинг в туризме [Текст] = Tourism marketing: A Practical Handbook / [пер. с англ. М.Ю. Зарицкой]. – пер. со 2-го англ.изд. – К. : Знання-Прес, 2005. – 358 с.
9. Буркинський Б. В. Капіталізація економіки регіонів України: монографія / Б. В. Буркинський. – Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. НАН Укр. Одеса : [ІПРЕЕД НАНУ], 2014. – 273 с.
10. Бушуєва Н. С. Управління проектами та програмами організаційного розвитку : [навч. посіб.]; рекомендовано МОШ / Н. С. Бушуєва. – Київський нац. ун-т будівництва та архіт. К. : Самміт-Книга, 2010. – 198 с.
11. Василенко В. О. Конкурентоспроможність підприємств у сфері туристичного бізнесу [Текст] : навч. посіб. / Таврійський нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. – К. : Освіта України, 2012. – 506 с.
12. Геєць В. М. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство / В. М. Геєць, М. О. Кизим, Т. С. Клебанова, О. І. Черняк. – Х. : ІНЖЕК, 2006. – 239 с.
13. Герасименко В. Г. Основы туристского бизнеса / В. Г. Герасименко. – Одесса : Черноморье, 2007. – 160 с.

14. Голубков Е. П. Маркетинговые исследования : теория, методология и практика / Е. П. Голубков. – М. : Финпресс, 1998. – 416 с.
15. Єрмаченко В. Є. Дослідження світового та регіональних туристичних ринків [Текст] : конспект лекцій / Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2011. – 239 с.
16. Єрмаченко В. Є. Історія туризму [Текст] : конспект лекцій / Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2007. – 95 с.
17. Єрмаченко В. Є. Правове регулювання туристичної діяльності [Текст] : конспект лекцій / Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2012. – 207 с.
18. Єрмаченко В. Є. Рекреаційні комплекси світу / В. Є. Єрмаченко, О. Г. Зима, Н. А. Дехтяр, М. В. Алдошина Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 321 с.
19. Законодавство про туризм та готельний бізнес. – Х. : [б. в.], 2010. – 162 с.
20. Зима А. Г. Особенности и развитие транспорта в туризме [Текст] : препринт. – Х. : ХНЭУ, 2010. – 310 с.
21. Зима А. Г. Событийный туризм: карнавалы, фестивали, праздники, выставки, парки [Текст] : препринт. – Х. : ХНЭУ, 2010. – 159 с.
22. Зима О. Г. Основы туризма [Текст] : конспект лекцій, Ч. 1 / Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2009. – 263 с.
23. Зима О. Г. Основы туризма [Текст] : конспект лекцій, Ч. 2 / Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2009. – 222 с.
24. Іванов Ю. Б. Розвиток регіонів України в умовах формування економіки знань: монографія. / Ю. Б. Іванов. – Х. : ІНЖЕК, 2012. – 385 с.
25. Інноваційно-інвестиційна і технологічна безпека трансформації регіональних економічних систем : [монографія] / за наук. ред. М.А. Хвесика. – К. : Наукова думка, 2013. – 487 с.
26. Інструменти регіонального розвитку в Україні : навч. посіб. / за ред. В. М. Вакуленка, О.В. Берданової. – К. : [б. в.], 2013. – 285 с.
27. Кабушкин Н. И. Менеджмент туризма [Текст] : учебник. – 6-е изд., стер. – Минск : Новое знание, 2009. – 408 с.
28. Квартальнов В. А. Теория и практика туризма [Текст] : учеб. для вузов / Рос. междунар. акад. туризма. – М. : Финансы и статистика, 2003. – 671 с.
29. Клебанова Т. С. Математичні методи і моделі ринкової економіки : навч. посіб. для вищих навч. закл. / Т. С. Клебанова, О. І. Черняк, О. В. Раєвська. – Х. : ІНЖЕК, 2010. – 454 с.
30. Клиженко Я. Все об учете и организации туристической деятельности

[Текст] / Я. Клиженко, И. Басова, Н. Белова и др. – 7-е изд., перераб. и доп. – Х. : Фактор, 2014. – 179 с.

31. Козинець В. М. Безпека життєдіяльності у сфері туризму [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Київ. ун-т туризму, економіки та права. – К. : Кондор, 2006. – 575 с.

32. Колосова В. П. Співробітництво України з міжнародними установами та секторальна бюджетна підтримка : монографія / В. П. Колосова. – К. : ДННУ "Акад. фін. упр.", 2013. – 254 с.

33. Котлер Ф. Основы маркетинга / Ф. Котлер. – М. : Бизнес-книга; ИМА-Кросс. Плюс, 2004. – 699 с.

34. Кулешова Н. В. Маркетингова стратегія туристичного підприємства: моделі формування та оцінювання : монографія. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 219 с.

35. Куцик П. О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку : монографія / П. О. Куцик. – Вид-во Львівської комерц. акад., 2015. – 583 с.

36. Левчук Л. Т. Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посіб. для вузів / Л. Т. Левчук, В. С. Гриценко, В. В. Єфименко та ін. 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Либідь, 2000. – 519 с.

37. Лола Ю. Ю. Логістика в міжнародному туризмі [Текст] : навч. посіб. / Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2012. – 246 с.

38. Лукьянова Л. Г. Рекреационные комплексы / Л. Г. Лукьянова. – К. : Вища школа, 2004. – 346 с.

39. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) [Текст] : навч. посіб. – 3-є вид., перероб. та доп. – К. : Альтерпрес, 2006. – 430 с.

40. Матюшенко І. Ю. Міжнародний інвестиційний менеджмент : навч. посіб. / І. Ю. Матюшенко. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 518 с.

41. Мирошніченко О. Базовий посібник з інтернаціоналізації бізнесу та виходу на ринки Європейського Союзу / О. Мирошніченко. – [Б. м.] : [ФОП Клименко Ю.Я.], 2014. – 179 с.

42. Наумік К. Г. Регіональна соціально-економічна політика. Статистичні методи в державному управлінні : навч. посіб. / К. Г. Наумік. – Х. : ХНЕУ, 2012. – 146 с.

43. Панкова Є. В. Туристичне краєзнавство [Текст] : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – К. : Альтерпрес, 2003. – 351 с.

44. Петранівський В. Л. Туристичне краєзнавство [Текст] : навч. посіб. / за ред. Ф.Д. Заставного. – 2-ге вид., випр. – К. : Знання, 2008. – 575 с.

45. Пономаренко В. С. Информационные технологии и системы в управлении, образовании, науке / В. С. Пономаренко и др. – Х. : Цифрова друкарня №1, 2013. – 275 с.
46. Правовое обеспечение международного туризма [Текст] : учеб.-практич. пособие / [авт. и исполн. Г.Н. Жарков]. – К. : Кондор, 2004. – 484 с.
47. Регіональна політика та механізми її реалізації / за ред. М.І. Долішнього. – К. : Наукова думка, 2003 . – 503 с.
48. Сенин В. С. Организация международного туризма [Текст] : учеб. для вузов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Финансы и статистика, 2004. – 398 с.
49. Сергієнко В. В. Міжнародне економічне право: навчальний посібник / В. В. Сергієнко. – Х. : ХНЕУ, 2012. – 258 с.
50. Стеченко Д. М. Державне регулювання економіки : навч. посіб./ Д. М. Стеченко .– К. : Знання, 2007. – 271 с.
51. Стрижиченко К. А. Державне регулювання фінансового ринку в умовах нової економіки [Текст] : монографія / К. А. Стрижиченко. – Бердянськ : [ФОП Ткачук О.В.], 2013. – 350 с.
52. Туризм в умовах глобалізації: особливості та перспективи розвитку : монографія / під ред. М.О. Кизима, В.Є.Єрмаченка. – Х. : ІНЖЕК, 2012. – 471 с.
53. Туризм и гостиничное хозяйство [Текст] : учебник / под ред. А.Д. Чудновского; Ассоциация авт. и изд. "Тандем". – М. : ЭКМОС, 2008. – 399 с.
54. Устименко Л. Історія туризму [Текст] : навч. посіб. – К. : Альтерпрес, 2005. – 319 с.
55. Хміль Т. М. Проектний менеджмент : навч. посіб. / Т. М. Хміль. – Х. : ХНЕУ, 2009. – 126 с.
56. Чен Р. М. Інформаційно-комунікаційне забезпечення туристичної діяльності [Текст] : навч.-практ. посіб. / Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2012. – 363 с.
57. Штереве́ря А. В. Організація туристських послуг [Текст] : конспект лекцій / Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2009.
58. Щур Ю. В. Спортивно-оздоровчий туризм [Текст] : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – К. : Альтерпрес, 2003. – 232 с.
59. Яновская Н. Туризм: организация и учет [Текст]. – 3-е изд., перераб. – Х. : Фактор, 2002. – 216 с.

Голова предметної комісії

(підпис)

О. А. Сущенко
(прізвище та ініціали)